

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat: Buitenrustplein 21, Voorburg, Tel. 728315

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Groep II,
13 juli 1958.

Goeden morgen, vrienden.

Vandaag zullen we niet teruggrijpen naar het Christendom maar naar een nog vroegere leer. Ik zou U n.l. eens iets willen vertellen over de mysterieën van Osiris. De mysterieën van Isis zijn meer bekend en men kent natuurlijk de leringen van Amon. Maar er zijn heel weinig mensen, die weten, dat Osiris een aparte geheimschool bezat. Deze geheimschool was gelegen op een van de Schelf-eilanden in de monding van de Nijl. Hierbij had men een hele leerstelling opgebouwd, die vreemd genoeg de gedachtengang van de vorst Esir, die de grondfiguur is geweest voor de latere god Osiris, haast onvervormd wist weer te geven. Het is niet aan mij om U hier een volledig verslag te gaan geven van de ontwikkeling van deze leer. En in de beschikbare tijd doen we verstandig om slechts hier en daar een paar punten van deze geheimschool wat nader te bezien.

Opvallend is in de eerste plaats, dat - in overeenkomst met het Christendom - de volgelingen van Esir geloven aan de stoffelijke herrijzenis. Zij geloven, dat elke mens wederom zal opstaan, bekleed met zijn lichaam; zij geloven ook, dat Esir zelve gestorven en herrezen is. De legende van de boze broer en de moord is hierbij wat gewijzigd. En zij baseren dit geloof op een grondstelling. Een stelling, die wel zeer interessant is, omdat zij ook overeenkomsten vertoont niet alleen met het Christendom maar met de moderne filosofie.

"Het leven zelve werd geschapen door hen, die alle dingen kennen," zo begint men te constateren. En om nu een zeer archaïsche taal over te zetten in begrijpelijk nederlands, zou je die stelling zo kunnen vervolgen: "Er kan in de schepping geen vorm bestaan, die zonder zin is. Er kan niets zijn van licht of duister, mens, dier of plant, dat niet een werkelijke plaats heeft in al het bestaande." Toen Esir stierf en tot de onderwereld ging om te herrijzen, hernieuwd ontwaakt tot het licht, dat de kracht van alle leven is, was hij ons een beeld van dat, wat voor ons allen werkelijkheid wordt. Want herrijzende hernam hij zijn oude schoonheid. En ofschoon hij soms sluimert, wanneer zijn schip onder de aarde vaart, zo is hij - ontwaakt - de perfecte vorst, de heerser, die weet en die regeert een gehele wereld.

Per slot van rekening zou ook wij ons wel eens kunnen afvragen, hoe het nu eigenlijk moet met die wereld van vormen. Waar komt dit alles eindelijk terecht? Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen, dat wij geestelijk zullen stijgen; dat wij ten slotte van sfeer tot sfeer gaande, zullen kunnen opgaan in de goddelijke krachten, in de cosmos zelve.

Maar daarmee hebben wij alleen onze eigen gang getekend. Wij hebben niet gezegd, hoe dit zal geschieden of in welke vorm. Deze oude school hield zich juist met dit probleem bezig: Hoe zal de schepping in de voleinding zijn? En dan is hun grondstelling dus, dat elke vorm zal blijven voortbestaan en herrijzen. Wij zouden van onze kant kunnen commentariëren door te zeggen: "Zeker, als een gedachte of een herinnering zullen alle dingen in volmaaktheid bestaan, maar wie zegt ons, dat ze stoffelijk voortbestaan?"

Deze wijzen hadden daar geen twijfel over. En zij stellen dan: "Al wat is, is een volmaaktheid, want niets kan juist zó bestaan! De ingewijde weet, dat zelfs de ziekte, de ondergang, de nood verschijnselen zijn, die elk in zich een volmaaktheid bereiken. We zijn misschien een beetje blind - geest zowel als stof - omdat we dat niet helemaal beseffen. Alle dingen, die bestaan, schijnen een zekere volmaaktheid te hebben.

Wij kunnen ten slotte wel wensen, dat ze anders zouden zijn, of dat wij anders zouden zijn. Maar is in de cosmos niet een uitdrukking van alle mogelijkheden noodzakelijk? Zou de voleinding niet alle mogelijke beelden inhouden en niet slechts een beperkte selectie, die volgens ons eigen denken goed is en juist? De gedachtengang, dat dus een stoffelijke wereld zou bestaan, waarin alles herrijst, bewust van zijn eigen volmaaktheid, verschilt wel heel erg van de hemelvoorstellingen, die de Amon-priesters, maar ook vele latere godsdiensten hebben gepredikt. Volmaaktheid is volgens hen niet het lichtende ideaal. Volmaaktheid is een bewustzijn van dat, wat bestaat. En daar vinden we dan toch voor ons zelf wel enige raadsels.

Een enkele oplossing wordt gesuggereerd in deze leerstellingen, o.m. dit: Zolang één ziel - en die wordt dan nog onderscheiden in drie delen in dit geval - leeft in één lichaam, zal zij in dit ene lichaam voor zich verlangen al, wat zij rond zich ziet en zo zichzelf niet kennen. Doch indien zij één is met....ik vertaal maar "de wereldziel," dan zal zij in de wereldziel de volmaaktheid van haar eigen vormen erkennen.

Een typische levensbeschouwing. Men zegt daar niet: "Dit is goed en dat is niet goed; dit is mooi en dat is niet mooi." Men zegt: "Van uit de wereldziel zullen wij alles, wat wij zien, leren kennen als een volmaaktheid. En alles zal herrijzen." Ongetwijfeld zal men ook daar gevraagd hebben: "Hoe zullen dan zij herrijzen, die niet redelijk begraven zijn?" Want U weet, de Egyptenaren stelden nu eenmaal een buitengewoon hoge prijs op het behouden van het lichaam als een woning voor zijn astraal en mentaal voertuig. Maar hier gaat men een heel andere kant uit met die gedachte. En dit is een scherp onderscheid van het algemeen gangbare in Egypte. Zelfs scherp verschillend van hetgeen men er thans over meent te weten.

Al wat ondergaat, blijft bestaan. Want waar een geest leeft, is een vorm. En uit die geest zal die vorm geboren - we kunnen ook zeggen herboren - worden. Menigeen zal zeggen: "Dat is nu een erg pessimistische levensbeschouwing. Per slot van rekening, ik vind mezelf nou niet zo mooi en die wereld, die zou ook wel volmaakter kunnen zijn. Zou dat alles nou precies zo opnieuw ontstaan?" Maar de nadruk ligt hier dus niet op de vorm als zodanig. Het is de wijze, waarop wij in die vorm leven. Een vorm heeft haar voordelen. Een vorm zou - op de juiste wijze beleefd - je een geheel eigen doel, een geheel eigen functie binnen de schepping kunnen geven. En wanneer eenmaal alles voleind is, heeft het weinig zin om te gaan dromen over een hiernamaals met mooie tuinen en alle edele gestalten. Dan moet er iets zijn, waarin de gehele schepping in haar wezen tot uiting komt.

In deze geheimschool kon men zich dat beter voorstellen, in de wereld zelve, precies zoals zij was. Een wereld dus met slaven en vorsten, met misvormden en ideale schoonheden. Een wereld met slechte mensen en met goede mensen, wijze mensen en dwazen. Maar men ging daar

van het standpunt uit, dat dezen allen tezamen elkaar aanvullen; dat ze allen noodzakelijk zijn. En vandaar, dat de meest troostende stelling, die ik hierin heb kunnen vinden misschien wel deze is: Of wij dit beseffen of niet, wij zijn noodzakelijk. Zonder ons zou de schepping niet kunnen bestaan. Een heel erg trots woord ongetwijfeld. Zonder ons zou de schepping niet kunnen bestaan. Misschien kunnen we beter zeggen: niet zó kunnen bestaan. Als we uitgaan van een almachtige God, Die volmaakt schept, wat toch ook onze eigen gedachtengang is, nietwaar, dan kunnen we ons ook wel voorstellen, dat het inderdaad niet anders zou kunnen zijn. Als één mens anders zou zijn, als één wezen zou veranderen, zou de schepping in elkaar moeten vallen. Het is een perfecte harmonische opbouw. En wanneer ons bewustzijn dit dan ook niet realiseren moge, zo kunnen we toch in de verte misschien aanvoelen, dat hier iets in moet zitten. Dat inderdaad hier de juiste vorm, de juiste toestand gevonden is. Dit standpunt zullen we later nog wel eens hier en daar terug kunnen vinden in andere leerstellingen. Alleen, ik meen, dat weinigen zo sterk de consequenties hebben getrokken als deze ingewijden van Osiris.

Zij leraren n.l., dat het gedrag gebaseerd moet zijn op de volmaakt-
heid van de vorm. Een stelling, die volkomen verschilt van alles, wat ik verder ooit gehoord heb. Het is iets, wat ten dele in de Witte Broederschap natuurlijk voortbestaat en iets, waarvan we ook wel horen in Atlantis zelve. Maar daarna heb ik deze stellingen nooit ontmoet. En ik heb er toch vele gezocht. Het is de gedachtengang, dat ons hele gedrag, ons hele leven moet zijn aangepast aan wat wij zijn. Een dichter onder hen heeft dit geprobeerd uit te drukken door te zeggen: "Zie de jakhals; hij trekt zijn sporen in de woestijn en hij leeft op een wijze, die ons soms schrik inboezemt. Schrik als de God des doods. Doch zou hij anders zijn, zou ons dan geen gids mankeren, die noodzakelijk is, wanneer wij zelf de grensgebieden overschrijden?" Zo gaat hij dan verder. En hij zegt: "Zou de slang de slang kunnen zijn, indien zij niet giftig ware? Zou de krokodil met al zijn gevaren en zijn wreedheid kunnen bestaan; als hij anders ware?" Wanneer we aannemen, dat alles noodzakelijk is, zijn de grondeigenschappen van alle dingen noodzakelijk. En zo leert men dan:

"Al het geschapene zal moeten uiten, wat het in waarheid is. Dan denkt U misschien: Dit is een gemakkelijke levensbeschouwing. Want wanneer ik dan toevallig hier of daar een beetje rare dingen ga doen, hoef ik alleen maar te zeggen: "Ja, zo ben ik nu eenmaal en dan ben ik van alle verantwoording af." Zo ver heeft men het daar toch zeker niet doorgevoerd. Integendeel, men leert ons daar ook iets over de geest.

"De geest - of zomen het daar noemt: de ziel met haar voertuigen - moet ook zichzelf zijn. Laat ons daarom het lichaam niet ontzeggen, wat de noodzaak in het wezen van het lichaam is," zo redeneert men. "Doch laat ons daarin de geest niet beperken, opdat zij niet vluchte voor de stof." Weer een typische voorstelling. Kan de geest voor de stof vluchten? We zouden eerder zeggen: "Ze wordt gebonden aan de stof en kan niet meer vrij komen." De dwalende geesten in de duistere sferen geven ons daar een voorbeeld van. Maar toch is er misschien wel iets te zeggen voor deze visie. Want vlucht men als geest, als ziel, dan niet uit zijn eigen werkelijkheid? Wanneer men geestelijk (dus volgens zijn eigen inhoud en wezen) de stof aanvaardt en de werkelijke verplichtingen terzijde stelt, dan verliest men zijn geestelijk bestaan.

En daarom is de grote moeilijkheid, die de inwijdingsschool van Osiris ons leert: het evenwicht tussen stof en geest. De wetten, die daarvoor bestaan, zijn betrekkelijk vele en omvatten verschillende grote rollen. Enkele punten daarvan zijn voor ons ook interessant. Er wordt geleerd: Ontzeg het lichaam niet het noodzakelijke, doch hoed U wel voor de tegenzin. (Hiermede wordt bedoeld de geestelijke tegenzin, de geestelijke afweer.) Het leven kennende en aanvaardende, gedenk de dood; doch in de dood, gedenk het (stoffelijke) leven. Een opvatting dus, waarbij

alle tegendelen elkaar aanvullen. Een kwestie van een eenheid, die je in jezelf zoekt, waarbij je een minimum aan beperkingen kent, maar in deze beperkingen dan ook zorgt, dat je voor jezelf een voortdurende innerlijke vrede hebt.

En dan ben ik zo met dit verhaal met zijn historische gegevens zelfs eigenlijk precies gekomen, waar we op deze zondag moeten zijn, vrienden. Wat is belangrijker voor ons dan innerlijk evenwicht, innerlijke rust en innerlijke vrede? Nu kunnen wij wel menen, dat we die vrede kunnen afdwingen. Maar het eigenaardige is: hoe harder wij streven naar die vrede, die vrede zoeken omentwille van zichzelf, hoe meer ze zich aan ons onttrekt. We jagen vaak als dwazen achter die vrede, achter dat verhoopte geluk aan en we kunnen het niet vinden. Onze hele wereld wordt bitter, omdat dat ene niet bereikbaar is. We kunnen geen genoegen nemen met dat, wat ons gegeven is. Neen, we willen en we zullen die vrede verwerven. En we begrijpen niet, dat vrede, dat geluk, dat vreugde geen dingen zijn, die je vangen kunt. Al hetgeen, wat U aan vreugde buiten U ziet, wat U kent aan geluk of vrede bij anderen, dat zult U nooit voor Uzelf kunnen bereiken. Want om nog even terug te vallen op deze oude leerstellingen: Weet wel, dat vrede, geluk en vreugde slechts bloeien, wanneer het wezen in eenheid tot rijpheid komt.

Het is onze taak om met onszelfvlen één te worden. Al dat andere moet vanzelf ontstaan. Wie zoekt naar geluk, die verliest het al. Om de doodeenvoudige reden, dat het geluk geboren wordt uit het moment, uit het begrip van eenheid, waarin jezelf op dat ogenblik een sterke band hebt met al het geschapene, ook wanneer die zich uit in een enkel brandpunt misschien. Vrede, die kun je niet vinden door er achteraan te gaan; die kun je alleen maar vinden door zozeer te trachten alles te doen wat noodzakelijk is volgens je eigen weten, dat je van binnen rustig wordt, dat je geen zelfverwijt meer kent en dat je alle honger kunt stillen; dat je alle begeerte het zwijgen kunt opleggen, omdat het goed is om te leven. Dan ken je vrede. Het hele leven wordt in deze oude leer - en naar ik meen toch eigenlijk voor ons allen en te allen tijde - steeds weer uitgedrukt in het feit, dat streven op zichzelf vaak dodelijk is voor hetgeen we willen bereiken.

Juist de geestelijke waarden kunnen wij niet afdwingen. De geestelijke waarden moeten in onszelf ontstaan; ze moeten uit onszelfvlen steeds verder groeien. En wanneer ze dan niet beantwoorden aan hetgeen we op dit ogenblik verlangen, laat ons dan vooral niet op jacht gaan om deze waarden, dit innerlijke gevoel of dat weten te bereiken. Dat is onmogelijk. Zelfs de hoogste geest kan, al zou hij de hele cosmos doorzoeken, niet één grein meer vrede vinden, dan in hemzelf is ontstaan.

En daarom zijn in ons leven en denken vaak de waarderingen helemaal verkeerd. We gaan uit van allerhand veronderstellingen. We spreken over onze rechten, over ons bezit en over datgene, wat we zullen bereiken of willen bereiken. Maar we vergeten daarbij heel vaak, dat bezit alleen werkelijk is, wanneer er een eenheid bestaat. Dat geldt niet alleen voor mensen maar ook voor voorwerpen. Wanneer U één kunt worden met datgene, wat Uw omgeving uitmaakt, dan zal het altijd van U blijven, zelfs wanneer het teniet gaat. Het blijft met U gebonden in de herinnering. Het blijft een deel uitmaken van Uw wezen. U zult het onbewust steeds weer reproduceren op verschillende wijzen en manieren.

Wij kunnen kennis wel najagen, maar op het ogenblik, dat we ons daarmee een einddoel gaan stellen en daar koortsachtig naartoe streven, zal de kennis zelve ons voorbijgaan. Ze wordt middel en is niet, wat ze moet zijn: het doel in zichzelf. Maar indien we de kennis opnemen, omdat ze ons een vreugde is, omdat het voor ons een behoefte is te weten, dan mag misschien de wereld denken, dat het wat minder goed gaat en dat....het nu ja, eigenlijk niet veel te betekenen heeft, dat we niet hard genoeg vooruit komen en niet hard genoeg opschieten. Maar al, wat

we dan aan kennis vergaren, wordt in ons tot wijsheid. Het wordt ons innerlijk bezit, ons weten. En zo gaat het overal.

Je hebt misschien geestelijke gaven en je zoekt om die gaven uit te breiden. Je zoudt meer willen presteren. Maar je vergeet één ding: Je kunt geen geestelijke gaven uitbreiden. Die kunnen alleen in jezelf groeien. Indien je echter vol vertrouwen en eerlijk en oprecht werkt met datgene, wat je hebt, dan komt dat andere wel. Hoe meer je daarnaar verlangt, hoe minder hetgeen je heden bezit tot zijn recht zal komen.

In die geheimleer van Osiris is misschien één ding wel het belangrijkste, het kernpunt van de gehele leer voor mij. Dat is het steeds weer wijzen op het feit, dat niemand door naar een doel te streven, de middelen tot zijn eigene kan maken. Dat is ook duidelijk. Wanneer U een ladder neemt om op een dak te klimmen, dan zult U misschien op het dak komen, maar dan bestaat de ladder niet meer voor U. Die is weg. En zo gaat het bij de meesten. Ze streven naar een doel en ontdekken later, dat ze niet meer terug kunnen. En je kunt in het leven meestal maar in één richting gaan en terugkeren is buitengewoon moeilijk. Wanneer je echter de ladder voor de ladder zelve hebt gemaakt, de vreugde geniet van het maken trede na trede, sport na sport, dat kan voor ons betekenen, dat die ladder een deel is van ons wezen. Dan zijn wij zelve de ladder geworden. En dan kunnen we vrijelijk naar boven en naar beneden gaan, omdat al, wat in ons leeft, ons verrijkt met het vermogen te gaan waar we willen. Het ellendige is, dat de doorsnee-mens - en om eerlijk te zijn ook de doorsnee-geest - juist dit zo moeilijk accepteert.

Men gaat ervan uit, dat je naar een doel moet streven, dat je je een doel moet stellen. En men streeft dan naar bewustwording. Niet om het bewustzijn, dat men thans wint, maar in de hoop, dat men eenmaal een beloning zal vinden in een perfect bewustzijn. De mensen doen aan naastenliefde. Niet omdat zij die naastenliefde voor zichzelf als een behoefte, als een noodzaak, als een werkelijk integrerend deel van hun leven beschouwen, maar omdat zij hebben gehoord, dat dat nu de enige weg is om tot in het hemelrijk te komen. Wat ze vergeten is dit: Naastenliefde legt banden met de wereld. Maar wanneer je die banden alleen maar gebruikt als iets om hogerop te komen, dan zul je misschien in het rijk der hemelen zijn, maar je zult nog alleen staan; je zult nog niet de volledigheid van het leven kennen, zoals die noodzakelijk is. Dit is het zere punt, het pijnlijke van het geval.

Wij streven meestal om iets te bereiken en kunnen nooit het streven zelf als doel zien. En dan zult U me niet kwalijk nemen, wanneer ik - voordat ik een volgende spreker aan het woord laat - eventjes al die andere leringen opzij zet en iets vertel van onze eigen ervaringen.

Wanneer wij ons een doel stellen, is dat een droom. Soms een kostbare droom, inderdaad. Maar het is nooit ons leven, onze werkelijkheid. Wanneer wij onszelven beperkingen stellen, aan onszelven zware wetten of lasten opleggen, zoals een kluizenaar b.v., die geen vlees wil eten en maar één keer per dag wil drinken, dan lijkt dat allemaal heel mooi. Maar wat we niet begrijpen is, dat de dingen in zichzelf hun loon moeten dragen. Je kunt je leven en zeker ook je geestelijke ontwikkeling niet gebruiken als een trap tot een doel. Je kunt het niet gebruiken als iets om ergens te komen. Dat, wat je beleeft; dat, wat je op dit ogenblik als taak vindt of als vreugde of als ergernis, dat is de zin van het leven in zichzelf. Natuurlijk, we zullen op de duur een doel bereiken. Maar dat is niet omdat we naar dat doel hebben gestreefd. Het is, omdat we erheen zijn gegroeid.

Als U bij ons bent en U ziet, hoe daar vaak gestreefd wordt naar wetenschappelijke scholing bij sommigen, bij anderen naar gezag en weer anderen naar het vermogen om te helpen, ach; dan ziet U dat veel duidelijker dan het op aarde ooit tot uiting komt. Het vreemde is: zij, die het meest streven naar die dingen, bereiken zo weinig. Er zijn anderen, die eenvoudig helpen, omdat ze voelen te moeten helpen zonder zich af te vra-

gen of zij kunnen. Zij zeggen: Ik voel dit als een noodzaak en ik doe het. Het eigenaardige is, dat dezen, die gedreven door de impuls, de noodzaak van het oogenblik, handelen, proberende zo het goede te realiseren, wanneer het zich op een oogenblik binnen het bewustzijn openbaart, verder komen.

Men heeft op aarde wel eens de voorstelling, dat als wij met een geestelijke meester studeren - zoals we dat dan noemen - dat we dan les na les krijgen, deze verwerken en dat we die leerstof dan nodig hebben om naar een andere sfeer te komen. Hoe verschillend is eigenlijk die werkelijkheid niet- Wat wij doen is meedenken met een ander. Het is geen 1 en 1 = 2 en een schoolbord en een meester, die strafregels geeft, als je niet oplet. Neen, het is de kunst a.h.w. om samen te denken met een ander, dit in jezelf te ontplooien. Geen hogere geest kan mij vertellen, wat zijn wereld is of wat er bij hoort. Maar ik kan soms zelf er iets van ervaren. Op het oogenblik, dat ik het heden vergeet, omdat in mij de taak die hogere sfeer te erkennen belangrijk is, doe ik dat niet eens met bewuste doel om nu zo gauw mogelijk in die andere sfeer te komen. Ik doe het, omdat het een innerlijke behoefte is, een honger; omdat het beantwoordt aan mijn gevoelens van goed. Begrijpt U? En als je op die manier leeft, dan is je wereld zoveel zonniger en zoveel prettiger.

Het gaat niet alleen op in de geestelijke sferen, dunkt mij, maar ook wel op aarde. Denk niet na over een doel, dat je morgen moet bereiken. Doe vandaag wat je voelt, dat goed is. En wanneer je een richting hebt, waarin je zoudt willen studeren of werken, probeer dan om dat op dit oogenblik zo te doen, dat je zoveel mogelijk vreugde ervan hebt. Onverschillig of dat in een klas zitten betekent of zelf onderricht geven; of dit genezen is of genezen worden; of het alleen maar een lichte scherts is of een diepzinnig gesprek; die dingen maken niets uit. Het gaat erom, dat we dat, wat we als goed voelen op een oogenblik dat we dat kunnen realiseren op de juiste manier. Daaruit groeien we zelf.

Het is onmogelijk om iets te forceren, want wij kunnen immers toch niets, vrienden, (U heeft het al zo vaak gehoord en laten we het deze keer dan nog eens met nadruk zeggen) we kunnen immers niets buiten onszelf vinden. Zelfs de Schepper, het grootste Licht en de grootste Kracht, kunnen we alleen van uit onszelf kennen, omdat in ons deze Kracht woont. In ons liggen alle tijden en alle werelden, alle sferen. Er is geen enkel oogenblik, dat deze dingen niet in ons bestaan. Waarom zouden we dan streven buiten onszelf. Laten we trachten onszelf te verwerkelijken, opdat dit "ik" steeds meer bekend wordt aan onszelf. Laten we niet trachten een verdoel na te jagen, dat als een chimaera voor ons wegwijkt ergens aan een horizon van leven. Laat ons simpel en eenvoudig proberen om in al, wat we doen, voor onszelf de gedachte "dit is goed" steeds te bewaren. Niet denkende over morgen.

De waarden wijzigen zich op de wereld elk oogenblik. In de geestelijke sferen is het beeld, dat vandaag licht is, morgen misschien duister. Het gaat niet om de beelden, om de vormen, om de handelingen. Het gaat om de inhoud, die er voor jezelf in is gelegen. Wij, in onze werelden, leren dat meer en meer erkennen. Soms spelen we als kinderen en we doen ook wel eens een keer verkeerd, heus. Soms lijken we haast engelen in de ijver, in de kracht, waarmee we ingrijpen in het leven van de mens op aarde. Maar alleen, wanneer we dit doen om onszelf te verwerkelijken - dus dat, wat in ons is voortdurend inhoud te geven, voortdurend duidelijker te maken - heeft het zin.

Ik vraag me soms af, of wij ooit stoffelijk zullen herrijzen. En dan denk ik wel eens: Ja. Hoe, weet ik niet en waar, weet ik ook niet. Want het is haast onmogelijk, dat de geest afzonderlijk blijft bestaan, dat de stof alleen teniet zou gaan. Ik geloof, dat stof en geest tot een eenheid zullen komen, al is het alleen maar, omdat de stof eerst door de geest inhoud kan bezitten; en de geest eerst door de stof voortdurend

zichzelve kan zijn. Dat geldt misschien voor een verre toekomst en misschien is het op het ogenblik al een werkelijkheid. Wie zal het zeggen.

Het bewustzijn moet verder groeien. Het moet zich openplooien, totdat we eindelijk in onszelven die dingen hebben gevonden, waar we eerst naar hebben gejaagd, buiten ons. En dan geloof ik, dat ik om te besluiten, wel mag zeggen in overeenstemming met veel van de geheimleer van die oude Osiris, het mysterie van Osiris: "De enige werkelijkheid ligt in ons." Laat ons dan die werkelijkheid trachten te beleven zo goed als we kunnen. Al het andere, dat komt dan wel vanzelf.

Ja, misschien een beetje vreemde zondagmorgenpreek, vrienden, maar misschien praktisch bruikbaar. Dus als ik het nog even kort mag zeggen - dan geef ik U onmiddellijk over aan een andere spreker, die misschien veel gewijder kan praten dan ik - onthoud nu eens één ding: Elk doel, dat je je ver weg stelt, betekent een verlies in je leven. Maar elk doel, dat je op dit ogenblik kunt realiseren, voor jezelf realiseren, betekent een ontplooiing van jezelf. Om te leven moet je in het heden handelen; in het heden jezelf zijn - geest en stof - zo goed als je kunt volgens je bewustzijn van vrede. Zo is het goed en anders niet. Dat lijkt me de belangrijkste zin van het hele bestaan.

Vrienden, een prettige zondag en heel veel van binnen, dat zegt: Ja, zo is het goed. Tot een volgende keer.

- - - - -

Goeden morgen, vrienden.

Ook ik zal misschien enigszins zondigen tegen het begrip wijding. Maar de praktijk is vaak belangrijker dan een gevoelsbeleving zonder meer. In de stellingen, die mijn voorganger U heeft gebracht, heeft hij ongetwijfeld een zeer belangrijk punt van het leven aangesneden. Ik voor mij wil trachten om mijn eigen visie daarop te geven en dit aan te vullen met enkele regels en gegevens, die uit persoonlijke ervaringen en datgene wat ik in anderen heb menen te erkennen, mij buitengewoon belangrijk lijken. Ik mag ze misschien kort voor U opsommen. Ik zal elk ervan van commentaar voorzien, zover mij dat noodzakelijk lijkt.

Om te leven is het in de eerste plaats noodzakelijk niet te verlangen buiten eigen vermogen. Wie begeert meer te zijn, dan hij of zij is, maakt zichzelf tot minder dan hij kan zijn. Begrijpelijk. Het verlangen betekent het streven naar het irreële, waardoor het vermogen en de kracht in de werkelijkheid worden verminderd.

2e punt: Te zoeken naar geestelijke wijsheid betekent in feite: zoeken naar een vervulling van de leegten, die wij in onszelven voelen. Het is niet belangrijk uit welke bron die wijsheid komt, noch welke inhoud zij bezit. Belangrijk is het, dat wij in onszelven ons als een geheel gevoelen. Geestelijke wijsheid is niet een doel, het is een middel. Binnen de schepping kan volmaaktheid alleen worden bereikt door zelfvervulling. Door datgene te vervullen in onszelven, wat ons werkelijk doel is, bereiken wij wat "goed" mag heten, datgene wat ons vrijmaakt van alle banden. Niet de bron van onze leerstellingen noch de kracht, waarmee ze wordt gebracht is belangrijk. Belangrijk is de wijze, waarop het in ons wordt verwerkt; de wijze waarop wij in onszelven tot realisatie komen.

3e punt: In elke mens schuilen veel meer krachten, dan hij in de praktijk kan brengen. In elke mens schuilen veel meer gedachten, dan hij ooit zou durven openbaren. Het feit, dat hij zich deze beperkingen oplegt, betekent juist zijn menselijkheid. Want hierdoor is hij beperkt. Hierdoor eerst is zijn onvermogen tot bereiking gestipuleerd. Begrijpelijk. Op het ogenblik dat wij krachten in onszelven dragen, moeten wij die uiten. Niet zoekende naar meer krachten dan we bezitten, maar hanterende de krachten, die we hebben met een groot vertrouwen en zo goed als we kunnen.

Op het ogenblik dat wij denken en we kunnen die gedachten niet omzetten, worden ze dagdromen. Ze stelen de kracht van ons werkelijk streven; ze nemen de inhoud weg van veel, wat anders een werkelijke en groote betekenis in het leven zou kunnen hebben. De dagdroom heeft geen zin. Ze kan hoogstens een bevestiging zijn van haar streven en daarin haar waarde vinden. Maar het is het daadwerkelijke leven, datgene wat je doet, niet datgene wat je denkt, dat betekenis geeft aan je bestaan.

Gedachten, die onvervulbaar zijn, die je niet durft uitspreken of uitdrukken, zijn onbelangrijk. Ze hebben geen zin. Begeerten, die je nooit durft uit te spreken, betekenen in feite, dat je jezelf niet durft te zijn ofwel, dat je meent zelve zo slecht te zijn, dat je het aan de wereld niet durft tonen. Je scheidt door deze ongeuite begeerten ongetwijfeld een heel grote onvrede in jezelf. Er is geen enkele reden om deze nooit uitgesproken begeerten in jezelf te behouden. Indien je meent, dat ze slecht zijn of dat ze niet bij je passen, tracht ze te vernietigen, denk er niet aan. Indien je echter meent, dat dit onmogelijk is, vervul ze dan. Maar blijf niet in een wereld, waarin de helft van je leven binnen dromen en geheime gedachten besloten moet blijven. Dan leef je maar half en heeft je leven ook maar zeer beperkte zin.

Volgende punt: Het leven op aarde is een deel van een reeks van levens. We nemen aan, dat de totale reeks van levens de uitdrukking geeft aan de volmaaktheid, zoals zij in onze ziel is vastgelegd. Wanneer wij op het ogenblik gaan rekenen met de mogelijkheid van een volgend leven, of ons gaan beroepen op datgene wat in een vorig leven is gebeurd, verwerpen wij datgene wat op het ogenblik voor ons werkelijk is. Zelfs indien wij weten, dat deze mogelijkheid bestaat, voor onszelf als zekerheid aanvaarden, dat we waarschijnlijk nog eens terug zullen moeten keren op de wereld of voordien er reeds op hebben bestaan, mag dit geen enkele invloed hebben op hetgeen we heden doen. Belangrijk is voor de mens alleen datgene, wat werkelijkheid is. Het onwerkelijke, dat niet betekent een verzadiging van zijn wezen, is zinloos. Dit houdt in, vrienden, dat een geestelijke lering voor U alleen zin heeft, wanneer zij in U iets betekent; wanneer zij U iets geeft, onverschillig of dit een gevoelswaarde is of een begrip. Ik hoop, dat U daarmee rekening houdt.

Dan een laatste zin: Wijsheid is iets, dat door de mensen veel wordt geëerd, doch niet wordt begrepen. Wijsheid is de zelfuitdrukking te vinden in het begrip en de kennis van feiten, die binnen je bestaan, maar op een zodanige wijze, dat jezelf en de wereld in harmonie zijn, zonder dat je jezelf ooit verloochent. Zelfverloochening is een begrip, dat in de wereld vaak foutief wordt gebruikt. Men meent, dat een ontkennen van het "ik" ten bate van anderen een buitengewoon goed iets is. Maar dit heeft alleen zin, wanneer dit "jezelf ontkennen ten bate van anderen" deel uitmaakt van hetgeen je kent als goed; wanneer het een bevrediging geeft; wanneer het inhoud betekent van je leven. Zonder dit heeft het geen zin, en is het ten hoogste een verwarring van je eigen leven in dat van anderen. Zelfverloochening, een ontkennen van het "ik", kan nooit goed zijn. Het ego is de kern van het leven en beleven. Zonder dit ego heeft het leven voor ons geen zin, ja, bestaat het niet. Het heeft dus geen enkele zin om het "ik" te verloochenen; geen enkele zin om het "ik" terzijde te stellen.

Wel is het belangrijk, dat we dit "ik" zó in verhouding brengen tot de wereld, dat het voor dit "ik" goed en aanvaardbaar is. De kern van alle levenswaarde is: wees jezelf zó, dat je in jezelf vrede kent en buiten jezelf vrede schept zover je kunt. Wanneer U deze regels wilt nemen en ze overdenken, zult U bemerken, dat verschillende belangrijke problemen juist binnen het geestelijk streven en het werken, zoals wij dit hier doen, daarin zijn vastgelegd. Het is de kern van Uw eigen bewustwording; het is de kern van Uw eigen leven. Om deze kern voor Uzelf te realiseren, moet ge Uzelf zijn. Ge zult Uzelf niet mogen ontkennen, wat ge zijt. Het gaat hier echter niet alleen om de eerlijkheid of de zelfken-

nis, het gaat om het vermogen om elk oogenblik werkelijk dat te zijn wat je bent. Al is dit zelfs instinctief en zonder volledig begrip. Want alleen langs het "ik" is erkenning van het "ik" mogelijk; en in het "ik" is de grote werkelijkheid gelegen.

Vrienden, ik heb U gewaarschuwd, veel wijding zal er hierin niet gelegen hebben. Maar geloof, dat er veel praktische wijsheid in gescholen heeft. Ik meen, dat heel veel van die regels voor U een verheldering van Uw eigen streven kunnen betekenen. En wanneer U ze in de praktijk kunt brengen, een oplossing van vele problemen, die in U schuilen. Ik mag dan ook de hoop uitspreken, dat ze U nuttig zullen zijn.

Ik geef nu het woord over aan een laatste spreker, die nog kort met U zal betogen. Ook mijnerzijds wens ik U natuurlijk een verder zeer aangename zondag en een gezegende week toe.

- - - - -

Zo, vrienden, goeden morgen.

Ja, na al dat daverende geweld moet ik dan ook weer trachten om op mijn manier U nog even iets te vertellen. Nu ben ik niet zo'n specialist in al deze wonderlijk mooi geformuleerde stellingen of deze oude wijsheden. Maar....wanneer ik het nu eens op mijn manier moet zeggen.... Vraag de wind, die door de bomen ruist, of ze weet, waar ze heengaat. Vraag de zee, die spoelt naar het strand, of ze het doel kent van beweging en weg. Vraag de sterren, of ze weten of ze een doel hebben met hun baan. En ze zullen U niet kunnen antwoorden.

De wind waait, omdat de wetten, die de aarde regeren, ook haar hebben doen ontstaan en doen voortstormen tot een doel, waarin ze zichzelf oplost. De zee ruist, spoelt naar het strand of keert terug in zichzelf door krachten, die ze niet begrijpt en die toch haar leven en wezen uitmaken. De sterren gaan hun weg - niet omdat ze een doel hebben - omdat door deze weg voor hen het bestaan is geopenbaard.

Vraag een mens in het leven, of hij een doel heeft. En hij zal U menig doel noemen. Hij zal U idealen tekenen en dromen over een verre toekomst. Maar vraag hem of hij weet waarom. En hij kan geen antwoord geven. Want er zijn wetten, die ook de mens regeren. Ik geloof, dat de wet, dat je jezelf moet zijn, dat je alleen jezelf kunt zijn, daarvan een heel belangrijk deel uitmaakt.

Toch meen ik soms in mijzelf en ook in anderen iets te erkennen, dat verder reikt dan alleen maar dit kille en dit nuchtere. In mij is soms een warme gloed, die mij doet uitgaan om anderen te helpen. In mij leeft soms de nood van een ander, zodat ik slechts door met die ander in zijn nood te zijn, werkelijk leven kan. Ik ken de schoonheid van de sferen. En toch roept mij soms de zang van de vogels - een laatste kreet misschien als de zon ondergaat; de nachtegaal, die de maan begroet, terug naar de wereld. En al kan ik spelen in werelden van licht en kleur, soms zou ik weer willen treden in de dauw van een vroege morgen. Ik ben een raadsel voor mijzelf. In alle wereld, in alle sfeer dool ik. Ik tracht mijzelf te zijn. Maar geest zijnde leef ik soms nog in de wereld van de stof. Soms ook - vorm nog zijnde - ben ik in het vormloze opgegaan en ken daarin mijzelf. Wat is er eigenlijk voor band, die ik erkennen kan met sferen en werelden, wanneer het niet in mij is, dat vreemde gevoel, dat men wel liefde noemt? Dit weten omtrent een eenheid, vrienden. Een eenheid, die niet te breken is door een dood of een overgang. Een eenheid, die bestaat, omdat niet ik leef in de wereld, maar de wereld in mij. Omdat het licht niet alleen maar bestaat ergens ver weg. Omdat het in mij iets zegt, en er in mij iets spreekt.

Misschien ben ik een beetje vreemd voor sommige andere geesten.

Ik geef dat gaarne toe. Ik heb me gebed in de stekende vlammen, die uitschieten van een zon....en ik heb erin gedroomd. Ik heb diep, diep in de nacht gestaan ver tussen de kleinste sterren in en ik heb gekeken naar al, wat ik rond me zag. En steeds heb ik in deze dingen geluk gevonden. Of moet ik misschien zeggen: inhoud? Ik kom hier vaak en ik spreek met U. Ik probeer U iets te vertellen. Ik zoek naar wat woorden soms om U te boeien of vlecht wat klanken samen in een rythme om U een ogenblik iets te laten aanvoelen van hetgeen mezelf beheerst. Ben ik dan mijzelf? Ik weet het eigenlijk niet eens. Maar ik weet, dat het leven goed is en schoon. Ik weet, dat ik ondanks al, wat ik heb moeten doormaken - en geloof me, ook mijn pad is er niet één geweest van louter vreugde - zo dankbaar ben, dat ik leef. Dat al dit gaan, en al dit werken en zoeken tezamen voor mij een innerlijke blijheid is zonder grenzen, zonder einde.

Ik heb maar één geloof eigenlijk: ik heb het leven lief, vrienden. Niet het leven op een bepaalde wereld of in een bepaalde sfeer. Maar het "zijn". Het voortdurend in je op kunnen nemen van indrukken. Het kennen van de gedachten, die opkomen en soms als een schitterend vuurwerk uiteenspatten om alleen nog maar een gevoel te laten van bewondering en geluk. Ach ja, wat zou het U interesseren. Wat kan ik U eigenlijk vertellen. Moet ik U vertellen, dat de wereld mooi is? Moet ik U vertellen, dat het leven zoet is, ondanks alle bitterheid? Ik geloof, dat U dat zelf wel weet. Diep van binnen kunt U dat wel aanvaarden, ook al wilt U daar niet graag aan geloven soms om zo een uitvlucht te hebben misschien.

Laat ons nu eens eerlijk zijn. Wat is er beter dan te leven. Ga naar buiten en laat U koesteren door de zon. Of laat U strelen door de lauwarme regen van de zomer. Kijk naar een verkleurende lucht, wanneer het licht gaat scheiden. Of kijk desnoods alleen maar rond U naar mensen. Mensen met wie U kunt spreken, gedachten kunt uitwisselen. Wezens, die deel kunnen uitmaken van Uw bestaan. En vertel me dan, dat het leven niet mooi is; dat het de moeite niet waard is om het leven lief te hebben. Zeker, ik geloof, dat er een God is, Die me liefheeft. Maar het zegt me weinig. Of het moet zijn misschien, dat die goddelijke liefde dat is, wat in mij is: dit vreemde gevoel, dat je hele wezen eigenlijk zo'n beetje in opstand brengt en gelijktijdig ook weer in harmonie. Ik geloof wel, dat ik het liefde mag noemen. Niet een liefde voor een bepaald iets of voor een bepaald wezen, maar liefde voor het zijn zelf, voor het erkennen, voor de mogelijkheid van bestaan. En wanneer ze dan alle diepzinnigheden hebben gesproken; wanneer ze alles hebben samengerijmd en opgestapeld in wetten, dan geloof ik graag, dat het juist is. Dan aanvaard ik het graag. Maar voor mij telt één ding meer: te leven. Te gaan over een wereld zelfs in de zwaarste ketenen van stof of te dansen als een licht stipje ergens door de einder de ruimte in. Wat maakt het uit? Wat geeft het eigenlijk wie of wat je bent, wanneer je die intense vreugde voor het leven in jezelf kunt dragen? Dat is mijn eeuwigheid. En dan spreek ik soms tot U in zeer leerrijke woorden. Ik geef het graag toe.

Maar, vrienden, het leven zelve, dat grote leven, dat niet beperkt is tot een enkele wereld, dat is iets, wat je van binnen kan doen dansen. Wanneer het vandaag misschien niet prettig is, het gaat voorbij. Maar zelfs in het onplezierige kan schoonheid liggen. Wanneer het vandaag niet precies gaat, zoals je wilt....ach, dat trekt voorbij. Er ligt een eeuwigheid voor je. En zelfs in dat, wat nu schijnt te falen, ligt soms nog weer een glans van bijzondere kracht en bijzondere grootheid.

Ik heb wel eens horen vertellen, dat in de blauwe leem - smoezelig en vies - steentjes liggen, die er eigenlijk helemaal niet uitzien als iets kostbaars. Totdat ze geslepen zijn. En dan vangen ze alle licht op en kaatsen ze het terug. Dan zijn het diamanten, die leven in het licht.

Ik heb zo'n idee soms, dat we zelf eigenlijk precies hetzelfde zijn. We liggen vaak begráven, omdat we nog niet intens genoeg kunnen leven en gevoelen in de somberheid van onze wereld als in de klei. En dan zit eromheen de korst van ik, ik, ik, egoïsme. Daar moeten we ook de facetten uit weten te halen. Daar moeten we ook een beetje af kunnen gooien. We moeten eigenlijk alles, wat uit de cosmos komt, in onszelf kunnen weerkaatsen. En dan is het leven mooi. Dan is het een eeuwigdurende verrukking, een....ja, beminnen van het zijn om het zijn. En ik hoop voor U, dat U niet alleen de nuchtere wetten zult leren, maar dat U deze vreugde aan het leven ook in Uzelf zult kennen, zelfs wanneer het niet goed gaat.

De zekerheid, dat alles, wat er bestaat, voor U openligt - zij het niet nu dan op een ander ogenblik. Vandaag ben je misschien zus gebonden en morgen zo, maar dat geeft niet. De tijd is lang. De hele wereld, de hele cosmos....het speelterrein voor ons om in te beleven, in te werken, in te streven! Kunnen we dan anders doen, vrienden, dan het leven liefhebben? Ik hoop, dat U die levensliefde zult bezitten. Ondanks alles nu nog misschien; dank zij alles, wanneer U leert begrijpen, hoe kostbaar elk moment van leven is.

Dan gaan we maar eens aan het slot van onze bijeenkomst denken, vrienden. Ja, het slot van onze bijeenkomst. Ook een klein beetje zo in het leven, dat misschien prettig is en waar je soms, zoals dat bij U wel eens voorkomt, je ook wel eens aan zit te ergeren. Dat hindert niet. Je beleeft het. Dat is het kostbare ervan. En nu gaan we dan naar het Schone Woord toe, en ik hoop, dat U me een onderwerp zult willen geven, waar ik dan het laatste slotwoord aan kan vasthaken.

ZICHZELVE ZIJN.

Hoe kan je jezelf zijn. Hoe kun je uit leed en pijn, uit onbegrip, onwetendheid toch vinden weer de kern van 't ik, het licht der eeuwigheid?

Jezelve zijn....ach, kan een band je binden? Kan een wereld soms je hechten, zwaar gevangen nu in de stof? En kan de tijd je ketenen in klein gebeuren? Of is de kracht, die in je leeft, in staat om elke band te scheuren, te breken al wat grens je wordt en uit te gaan in 't Al?

Je spreekt soms van tekort, te weinig kracht en innerlijk onzeker zijn. Maar zeg mij, wil je dan in denken, vattend aan wat noemt misschien de mens een werkelijkheid, niet vergeten om jezelf te zijn?

Jezelf te zijn, deel te zijn van alle dingen, te weten dat, wat er in jou bestaat, een deel is van de eeuwigheid, die door de wereld gaat tot het einde van het Al en toch in jou bevat zal blijven. Dat, wat de wijzen in de boeken schrijven en je begrijpt: het leeft reeds in jezelf, 't is deel van het eigen "ik". In 't "ik" daar leeft de sterren glans, die staat aan de nachtelijke hemel met zijn maan en lichtend zilveren pracht; het gewemel van de mensen, de hitte van de zon of kille zegen van de regen. Voordat alle zijn begon, 't was reeds in het "ik" geschreven: Aanvaard het. Tracht om één te zijn met wat je al erkent. Dan zul je pas beseffen, mens, wat of jezelf bent: deel van het zijn in de gedachten, die het "ik" doortrekken, tot daden dwingend soms of tot een stille zijn. Daar ligt de werkelijkheid van het "ik".

De krachten, die soms je hongeren doen naar iets, totdat het pijn wordt en je wezen haast verscheurt. Herinnering, waarin je ziet, hoe al op aarde is gebeurd en saangebald tot op het ogenblik van heden. De toekomst, waarvan je soms droomt, geboren uit 't verleden, dat is de werkelijkheid. In dit al kun je steeds jezelf zijn. Maar in het "ik" bestaat slechts een enkele wet. De wet, die God daarin heeft geschapen op het ogenblik, dat het Al ontstond. Dat, wat je later aan wetten

vond, het was een begrenzing, onwerkelijkheid. Dat is niet het "ik". Dat is altijd maar weer de waan, waarin men de schrik voor het leven wil verbergen. Erken de wet van God in 't "ik" en voel je deel van 't Al, noch groot, noch klein. Dan zul je weten, mens, wat 't is: jezelf te zijn.

Ja, dan ga ik nu de bijeenkomst voor U beëindigen, vrienden: Niet omdat ik weg wil gaan en niet omdat het voor U zo tijd wordt. Omdat het genoeg is geweest. Misschien leeft er in U iets, zoals in mij. Een klein beetje vreugde en soms ook een heel klein tikje weemoed - want dat hoort er ook bij. Ik hoop alleen maar, dat U in deze dingen de liefde voor het leven zult vinden. De liefde voor het bestaan zelve, de vreugde van het zijn. Dan hoef ik U verder geen prettige zondag te wensen, want dan hebben we niet één enkele goede, dan is het hele leven goed. En dat wens ik U allen werkelijk toe: De kracht om het leven lief te hebben bovenal, niet in één vorm maar in alle vorm. En nu allemaal verder een prettig weekend natuurlijk.

- - - - -

G O D E N M E N S .

Het licht, dat zich een schaduw werpt, die licht weer wordt.

God en mens. Eeuwigheid, gevangen in de tijd en toch overschrijdend grens van tijd tot eeuwigheid.

God en mens. Liefdekracht, die in de schijn van haat en wanhoop toch de liefde doet ontstaan en niets dan leven achterlaat.

God en mens. Oneindigheid zo onbegrepen in het witte licht. Kracht, zo vol begrijpen tot op 't kleinste gericht, omvattend in zijn zorgen de werelden tezaam, hen hullend in de kracht van Zijne naam en de glorie van Zijn wezen: God.

Gekweld door duizend vrezes, onbewust soms, vol van leed en pijn en strijd en toch verwachtend in zichzelf licht en kracht en eeuwigheid: de mens.

Mens als deel van 't goddelijk Wezen zal herleven tot die God en kennen in zichzelf 't streven en 't gebod, dat God de wereld heeft gegeven: leven. Want dat is het woord van God.

Beperken zal het menselijk streven dat, wat de mensheid leven noemt. En zal juist doden vaak het leven in dat, wat men het leven roemt. Maar meer dan al is er een kracht, die mensen drijft, tot is volbracht het doel van 't leven zelf. Het leven, streven zonder eind. Of toch..... tot eind in eenheid - na volbrenging van het lot - met God.

Stof en wereld, uit het stof geworden: mens en God; tijd, geworden tot beleven en zijnde één en eeuwigheid: mens en God; liefde zonder einde, onbegrepen en toch levend in al wat er bestaat: mens en God, hebben in het Al geschreven in het begin der tijden alle lot, dat alle mensheid zal omgeven: de wil van God, het doel van alle streven.